

یادداشت

بهره‌برداری از ظرفیت شهروند خبرنگار

هدی یوسفی

کارشناس مسائل غرب آسیا

رسانه‌های برون مرزی ما

باید از ظرفیت‌های مردمی و میحت شهروندخبرنگار استفاده کنند، زیرا اطلاعاتی که توسط مردم داده می‌شود همیشه باورپذیرتر است و موجب اعتمادسازی می‌شود. آتهایی که به‌دنبال هژمون شدن در سطح منطقه و جهان هستند سال‌هاست به این نتیجه رسیدند که قدرت نرم می‌تواند زمینه‌ساز دستیابی آنها به این هدف باشد. کشورهای مثل آمریکا، انگلستان و همچنین کشورهایی که در منطقه خودمان فعالیت می‌کنند و سعی دارند نقش‌آفرینی گسترده‌تری داشته باشند، روی قدرت نرم، و قدرت رسانه‌ای سرمایه‌گذاری زیادی می‌کنند چرا که به این مهم واقفند که گسترش قدرت به زمینه‌ساز نیازی دارد و این زمینه‌سازی به‌وسیله رسانه اتفاق می‌افتد.

ما با کمک رسانه‌های برون‌مرزی خود، افکار عمومی را هدف قرار می‌دهیم و آنچه را که در سیاست خارجی برایمان اهمیت دارد، می‌توانیم به شکل درست و نه به شکلی که رقیای ما آن را بازنامی می‌کنند، به افکار عمومی نشان دهیم.

بهترین مثال در این زمینه می‌تواند شبکه الجزیره قطر باشد که برنامه‌های خود را به زبان‌های مختلفی همچون انگلیسی، عربی و ترکی استانبولی تولید و به‌طور کامل در راستای سیاست‌ها و اهداف این کشور حرکت می‌کند. این باعث می‌شود کشور مذکور در ذهن افکار عمومی مردم منطقه به کشور طرفدار صلح و قدرت قابل توجه اقتصادی معرفی شود. از زمان وقوع انقلاب اسلامی در ایران، یکی از اهدافی که وجود داشته صدور انقلاب بوده و صدور انقلاب به بهترین وجه می‌تواند توسط رسانه انجام شود. از طرفی دیگر ما در منطقه‌ای زندگی می‌کنیم که رقبای ما ازجمله عربستان یا خلیی از کشورهای دیگر با تولید محتوای قدرتمند و بودجه‌های آنچنانی و با کمک رسانه‌های خود، سعی دارند ایران را به‌عنوان کشوری که برهم‌زننده امنیت است معرفی کنند. بنابراین خنثی کردن این تصویرسازی رسانه‌ای برای ایران از اهمیت بالایی برخوردار است و این کار باید از طریق رسانه‌های برون‌مرزی ایران برای مخاطبان بین‌المللی صورت گیرد و ابهام‌زدایی را در اولویت قرار دهیم. رسانه‌های رقیب از حضور ایران در عراق تحت مفاهیمی همچون اشغال یا برهم‌زننده امنیت یاد می‌کنند. بنابراین کاری که باید انجام دهیم این است که حضور نظامی خود در این کشور را به‌عنوان مشاوره نظامی تبیین کنیم و نشان دهیم اقدامات ایران در منطقه اتفاقا در جهت برقراری امنیت و صلح بوده است. همه این کارها امکان‌پذیر نیست مگر با رسانه‌هایی به زبان‌های انگلیسی، عربی و... که بتوانیم افکار عمومی مردم منطقه را تحت‌تاثیر قرار دهیم و همه آن همه‌هایی را که علیه ایران وجود دارد، خنثی کنیم.

در واقع موضوع حائزاهمیت این است که سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، سیاستی رسانه‌ای داشته باشد که بتواند چنین اتفاقاتی را براساس سیاست خارجی و اهداف خود ابهام‌زدایی کند. به‌دلیل قدرت رو به افزایش ایران در منطقه و همچنین روابط نزدیکی که کشورهایی مشابه ما با آمریکا دارند، ایران را همواره به‌عنوان یک تهدید علیه خودشان می‌دانند. این مسأله حتی در بودجه‌هایی که بسیاری از این کشورها در راهداندازی شبکه‌های فارسی‌زبان علیه جمهوری اسلامی خرج می‌کنند، مشهود است. بنابراین ما باید شبکه‌های برون‌مرزی به‌ویژه عربی‌زبان خود را تقویت و با تولید محتوا از این رویدادها، ابهام‌زدایی کنیم. در واقع ما باید از طریق این رسانه‌ها، تحولات را آن‌طور که هست توضیح دهیم و این اقدامات در منطقه باعث می‌شود که نوعی تنش‌زدایی صورت گیرد و روابط ایران با بسیاری از کشورها بهبود پیدا کند. تا زمانی که مردم یک کشور، ایران را تهدید علیه خود ندانند، دولت آن کشور نمی‌تواند از ایران تصویر یک دشمن ارائه دهد. ابزار مالی و رسانه‌ای رسانه‌هایی که توسط کشورهای غربی و عربی تأمین بودجه می‌شوند، قطعاً چندین پله از رسانه‌های ایرانی بالاتر است. پیشنهاد می‌کنم رسانه‌های برون‌مرزی ما از ظرفیت‌های مردمی و میحت شهروندخبرنگار نیز استفاده کنند.

به موضوعات «انقلاب اسلامی» و «دفاع مقدس» قدرت قلم خود را نمایان کند. شاعر «بسم رب العشق» و رازی «گل صد برگ» و منادی «روح و ایمان» همواره در یاد شیفتگان اهل بیت(ع) و دلبستگان به ادبیات فارسی زنده است. امید دارم اینک در جوار حضرت امام حسین (ع) ماوا گزیده باشد.

فرصت همکاری دوباره با رسانه

که نکند برای داشتن فرزند دیر شود. می‌دانید چقدر بچه‌ها به خانه نشاط می‌آورند و این موضوعات در بین تجربه مهمانان مطرح شده‌است. این‌که چقدر بچه می‌تواند انسجام خانواده را ایجاد و زوجها را به هم نزدیک کند. این‌که مجری نباید زیاد صحبت کنم؛ داشته‌باشند. تربیت فرزندان را آسان‌تر می‌کند و رشد زیر نظر پدر و مادر سریع‌تر اتفاق می‌افتد.

🗣️ **تجربه‌ای که شما در عرصه پزشکی دارید، چقدر توانسته به اجرای شما در این برنامه کمک کند؟**

به هر حال بی‌تاثیر نیست. مجموعه‌ای از اطلاعاتی که در خیر همیشه می‌خوانم، در این کار جلوی چشم من می‌آید اما من به عنوان مجری نباید زیاد صحبت کنم؛ اجرا در سیما متفاوت است و بیشتر باید شنونده باشم تا اطلاعات خودم را هم به روز کنم. این برنامه خیلی با گفت‌وگوی ویژه خبری متفاوت است که سعی می‌کنیم مشکلات را به‌صورت خبری حل کنیم. من سعی می‌کنم در برنامه «هیوا» میزبان و همراه مهمانان باشم تا مجری. 🗣️ **از آنجا که به خاطر این برنامه ۲۰ شب در کربلا حضور دارید، پیش از این برنامه فرصتی پیش آمده‌بود به کربلا مشرف شده‌باشید؟**

بله؛ سال ۹۶ در ایام نیمه‌شعبان با جمعیت هلال‌احمر به عنوان پزشک، چهار روز در کربلا بودم و در شفیت‌های هشت‌ساعته در چادرهای هلال‌احمر حضور داشتم. آن سفر، اولین تشرّف من به کربلا بود واطّهره خوشایندی برایم بود. حالا دومین بار است راهی کربلا شده‌ام. البته این سفر جایگاهی ویژه برای من دارد. با دل سیر همه جا می‌روم و یک ماه قرار است اینجا باشم. گرچه قدری دوری از پسرم برایم سخت است ولی سعی می‌کنم انرژی داشته‌باشم و با عشق کار کنم.

🗣️ **تا به حال برایتان پیش آمده برای کار خاصی به این بزرگواران متوسل شوید؟ خاطره یا تجربه‌ای در این باره دارید که برایمان تعریف کنید؟**

قطعا برای هر کس در زندگی پیش می‌آید به این بزرگواران متوسل شود. برای من هم پیش آمده. دقیقا ۲۲ سال پیش صاحب فرزند شدم. پسرم پویا سلامت و خوب بود و زمان به دنیا آمدن حدود چهار کیلو وزن داشت اما به مرور دچار زردی نوزادی شد. بچه را به بیمارستان انتقال دادیم و بستری شد. نگران پسرم بودم و خیلی روزهای سختی را سپری کردم. گریه‌ام بند نمی‌آمد؛ نیمه‌شعبان بود از امام‌زمان (عج) خواستم پویا را به ما برگرداند. با این‌که خدوم پزشک بودم و اطلاعاتی داشتم اما اطرافیان نمی‌توانستند من را آرام کنند. به خاطر عدد بالای زردی نوزاد، خون او تعویض شد و خدا را شکر بعد از سه روز بچه خوب شد و من توانستم به بچه شیر بدهم. آن لحظه را هیچ وقت فراموش نمی‌کنم. 🗣️ **از حال و هوای این روزهای خودتان در هم‌نفسی با امام حسین(ع) و حضرت عباس(ع) برای ما بگویید. شاید یکی از ویژگی‌های اصلی این برنامه، اجرای آن در بهترین جای دنیا یعنی کربلاست؛ چه حس و حالی از اجرا در سرزمین سیدالشهدا دارید؟**

ویژگی این برنامه اجرا در محیطی است که مردم کاملا حسی خوشایند به آن دارند و با دیدن آن اشک در چشم‌هایشان جمع می‌شود و آرزوی ملاقاتش را دارند و دل‌شان پر می‌گشدد. در این برنامه سعی می‌کنیم به مخاطبان بگوییم به یادشان و دعاگوی آنها هستیم. برای من بسیار جذاب بود و در زندگی‌ام چنین تجربه‌ای نداشتم و احساس می‌کنم در پناه دو برادر بزرگوار هستم که به من کمک می‌کنند و خوشحال هستم. گاهی احساس می‌کنم اینجا بهشتی است که از آن رد می‌شوم و قدم می‌زنم. به‌خصوص بعد از این‌که برنامه تمام می‌شود و بین مردم می‌روم، حال و هوای بسیار متفاوتی را تجربه می‌کنم.

🗣️ **خودتان تفاوت این برنامه با سایر برنامه‌ها را در چه می‌دانید؟**

دلیل متفاوت بودن این برنامه یکی استودیو و فضای آن است و دیگر مهمانانی که به کربلا سفر کردند و به یکی از آرزوهایشان رسیده‌اند. یکی از تفاوت‌هایش هم اجرای من است که تاکنون در سیما اجرا نداشتم. در کل، اجرای ساده و راحتی دارم سخت نمی‌گیرم؛ حتی تهیّ هم می‌زنم و سعی می‌کنم ساده و مردمی صحبت کنم و اطلاعاتی که به مخاطبان می‌دهم، به زبان ساده بگویم. از طرفی سابقه نداشته مجری برنامه ماه رمضان، خانم باشد. من در این زمینه خشنک شدم که به پیشنهاد تهیه‌کننده بود.

عاطفه میرسیدی، پزشک، مجری و سردبیر اخبار علمی و پزشکی، چندی است که بازنشسته شده. او پیش از خبرنگاری در رشته پزشکی فارغ‌التحصیل شده و علاقه‌اش به خبرنگاری باعث شد که همزمان در حرفه پزشکی و خبرنگاری سلامت فعالیت کند. در دوران کاری‌اش اتفاقات مختلفی افتاد و شاید قسمت‌های جالب آن به دوران کرونا برمی‌گردد. او آن‌قدر برای مخاطبان مهم شده بود که کرونا گرفتن یا نگرفتن میرسیدی، محل بازتاب‌ها و خبررسانی‌هایی شد. او را این روزها در قامت مجری برنامه هیوا می‌بینیم. همین مساله بهانه‌ای شد برای ایشان جام‌چم با او که بهتر است باقی را از زبان او بخوانید:

🗣️ **با توجه به این‌که سال‌هاست در زمینه گویندگی و خبرنگاری در رسانه ملی تجربیات بسیاری دارید، چطور شد که مجری برنامه هیوا شدید؟ این برنامه چه ویژگی‌ای داشت که شما را ترغیب به همکاری کرد؟**

از زمانی که بعد از بازنشستگی مشغول فعالیت در مطب شده‌ام و کارهای پزشکی انجام می‌دهم، فکر می‌کردم دیگر هیچ‌گونه همکاری با سازمان صداوسیما نداشته باشم تا این‌که از طرف برنامه هیوا با من تماس گرفته و دعوت به همکاری شد، چون این برنامه نیاز به مجری خانم داشت؛ همچنین کسی که از مسائل فرزندآوری و ناباروری اطلاعات داشته باشد. بنابراین پیشنهاد اجرای این برنامه به من شد. با این‌که برای من سخت بود مطب را یک ماه تعطیل کنم اما به‌دلیل جذابیت لوکیشن برنامه قبول کردم در این برنامه حضور داشته باشم.

🗣️ **قطعا پیش از این هم پیشنهاد اجرای برنامه داشته‌اید که حتما به دلایلی نپذیرفتید اما همان‌طور که خودتان گفتید دلیلی برای پذیرش اجرای این برنامه داشتید. اجرای این برنامه به‌قدری برایتان جالب بود که تصمیم بگیرید در آینده تجربیاتی از این دست داشته باشید؟**

در طول سال‌هایی که کار می‌کردم، پیشنهادهایی داشتم. بعد از بازنشستگی هم بیشتر به عنوان مهمان به برنامه‌ها دعوت می‌شدم و این اولین‌بار است که پیشنهاد اجرا به من داده می‌شود. با این حال هنوز تصمیمی ندارم. نمی‌دانم کار اجرا را ادامه بدهم یا خیر؛ چراکه معاونت سیما، مجریان خوبی دارد و از من توان‌تر و باتجربه‌تر هستند. حقیقتا شرایط ویژه‌ای که این برنامه داشت من را در این عرصه قرار داد و فکر نمی‌کنم امکانش باشد فعالیتی در عرصه اجرا در معاونت سیما داشته باشم اما اگر برنامه‌ای باشد که علاقه‌مند به حضور مجری پزشک باشد شاید همکاری کنم.

🗣️ **از تجربه اجرای برنامه هیوا بگویید؛ آن هم برنامه‌ای که موضوعش قصه زوج‌های نابارور و بچه‌دار شدن آنهاست. در اجرای این برنامه با چه چالش‌هایی مواجه هستید؟**

این برنامه بیشتر به موضوع فرزندآوری برمی‌گردد و چالش‌هایی که خانواده‌ها برای داشتن فرزند دارند اما در بین آنها افرادی هم هستند که قصه‌های جذاب دارند و به همین دلیل در برنامه حضور پیدا می‌کنند.

🗣️ **گفتید که قصه‌های جذابی دارید. می‌توانید مثالی در این زمینه بیاورید؟**

داستان‌های زیادی هست. مثلا خانم‌هایی که می‌توانند با داشتن فرزند ادامه تحصیل بدهند، ماداری که با داشتن چند فرزند کار می‌کنند. کسانی که با توکل و توسل صاحب فرزند می‌شوند و این‌که عشق و محبت بین زوج‌ها و نداشتن استرس و اضطراب کمک می‌کند بچه‌دار شوند.

🗣️ **درباره چالش‌هایی که در اجرای برنامه دارید ن‌گفتید. به هر حال فضا معنوی است و جالب این‌که ما روی پشت‌بام هتلی هستیم که مشرف به بارگاه امام حسین (ع) است. ازسوی دیگر بارگاه حضرت ابوالفضل (ع) را هم در قاپ داریم. این مکان شانی دارد و باید رعایت کنیم. یعنی هر مطلبی را بازگو نکنیم. حتی برخی اعتراض دارند که چرا در این فضا این نوع مطالب گفته می‌شود. اما من می‌گویم فضا درست است؛ معنوی است و خاستگاه برآورده‌شدن آرزوها و برای خیلی‌ها پناهگاهی است، پناهی برای آرزوها و خواسته‌هایی که دارند و خانه امید آنهاست. به همین دلیل، اوایل چالش‌ها بیشتر بود اما به مرور هماهنگی بیشتری صورت گرفت.**

🗣️ **درباره محتوا و پیام اصلی برنامه هیوا بگویید و این‌که چه کردید تا متفاوت از برنامه‌هایی باشد که تا به امروز در این زمینه ساخته شده‌است؟ پیام اصلی برنامه این است**

تسلیت رئیس رسانه ملی در پی درگذشت شاعر گلستانی

شاگردان و نزدیکان شاعر اهل درد و عاشورایی، مرحوم حاج محمدرضا آقاسی بود. توانست مفاهیم و مضامین بلند و ارجمند دینی و انقلابی را به هیوایی در قالب واژگان بیان کند. وی شاعری را در قوالب مختلف شعری تجربه کرد اما خیلی زود توانست در مثنوی، چهره‌ای جدی و موثر از خود نشان دهد و در پرداختن

محمد زمان گلدسته، شاعری که او را بیشتر به تعهد و انقلابی بودنش می‌شناختند به طور ناگهانی درگذشت و در پی این اتفاق پیمان جبلی، رئیس رسانه ملی پیام تسلیتی منتشر کرد. در بخشی از این پیام آمده است: درگذشت شاعرمتعهد جناب آقای محمدزمان گلدسته موجب اندوه شد. ایشان که از

لذت افطار کنار بین الحرمین

برنامه «هیوا» که روایتگر قصه زائران امام حسین(ع) است هر شب روی آنتن شبکه ۵ می‌رود

مگر می‌شود ضریح امام حسین(ع)، پسر صدیقہ کبری را ببینیم و اشک از چشمان مان سرازیر نشود؟ مگر می‌شود نام حضرت ابوالفضل(ع) را ببریم و دل‌مان نلرزد؟ کافی است این سوال را از خودتان پرسید چقدر دل‌تنگ این فضای آرامش‌بخش هستید. بدون تردید همه با خود نجوا خواهیم کرد مگر می‌شود دل‌مان نخواهد. شاید همین نجواها را شبیه‌که با شروع ماه‌رمضان، ویژه برنامه «هیوا» را از کربلای معلی روانه آنتن کرده تا مخاطبان تلویزیون با تماشای حرم امام حسین(ع) دل‌هایشان را راهی این مکان مقدس کنند و به آرامش برسند. این برنامه تلویزیونی روایتگر قصه‌های تلخ‌وشیرین است؛ قصه‌هایی از دل زائران که در این برنامه روایت می‌شود. آنها از روزاهایی می‌گویند که در زندگی‌شان با فرازونشیب‌های زیادی روبه‌رو شدند اما با توکل به خدا و توسل به ائمه مشکلات‌شان را پشت سر گذاشتند و حالا در برنامه هیوا حاضر شده‌اند و قصه‌هایشان را روایت می‌کنند. با حسین فرزندی، تهیه‌کننده و عاطفه میرسیدی، مجری برنامه به گفت‌وگو نشسته‌ایم.

الهام قبادی

رسانه

طرح حرف‌های مگو به لطف امام حسین(ع)

دعوت کنیم. طبیعی است انتخاب مهمانان سخت بود اما خدا را شاکریم که این اتفاق رخ داد.

🗣️ **یکی از بخش‌های مهم کار، انتخاب مجری بود. این سؤال برای مخاطبان هم شکل گرفته**

🗣️ **که چطور سراغ خانم میرسیدی رفتید که تجربه خبرنگاری و گویندگی خبر داشته است و سراغ مجری‌ای رفتید که سابقه چنین اجراهایی دارد؟**

در اتاق فکر برنامه هیوا برای انتخاب مجری تصمیم گرفته شد که مجری برنامه خانم باشد و زمانی که سراغ کربان هم‌شکل مجری رفتیم ملاک ما تسلط مجری به حوزه پزشکی نبود تا مردم حرف او را قبول داشته باشند. همچنین بین مردم محبوب باشد و از طرفی بتواند با مهمان گفت‌وگو کند. به همین دلیل، گروه تصمیم گرفت خانم میرسیدی مجری برنامه هیوا باشد.

🗣️ **از حال و هوای این روزهای کربلا برایمان بگویید.**

حال و هوای کربلا و اتفاقاتی که در ماه رمضان می‌افتد وصف‌ناپذیر است و نمی‌توانم در این‌باره بگویم. چون باید شما اینجا باشید تا بدانید. در پایان از همه عزیزانی که کمک کردند این مسیر سخت هموار شود، آقایان اشاب و کریمی مدیر و قائم‌مقام شبکه پنج سیما و آقای مداحی، رئیس مرکز رسانه سازمان تبلیغات اسلامی تشکر می‌کنم. همچنین از کارگردان برنامه آقای خوش‌بیان و گروه کارگردانی که تلاش شبانه‌روزی دارند، تشکر می‌کنم.

ویژه برنامه افطار هیوا در مرکز رسانه سازمان تبلیغات اسلامی و گروه اجتماعی شبکه پنج سیما تهیه شده است که از نخستین روز ماه‌رمضان، حوالی افطار در فضایی متمایز میزبان مهمانانی است با قصه‌ها و روایتی متفاوت از زندگی خانواده‌های ایرانی تهیه‌کننده درباره برنامه این‌طور روایت می‌کند:

🗣️ **برنامه هیوا روایتگر قصه زوج‌های نابارور است که بچه‌دار شده‌اند. این برنامه به موضوع خانواده هم می‌پردازد. چطور شد چنین موضوعی را دستمایه قرار داده‌اید؟**

امروزه خانواده یکی از مهم‌ترین موضوعات جامعه ماست. مباحث فرزندان، ارتباط میان زوجین و روابطی که بین آنها حاکم است اهمیت زیادی دارد به همین دلیل احساس کردیم در شایسته‌ترین روزهای سال و بهترین ماه خدا بهترین کار این است سراغ موضوعاتی برویم که معمولا به آنها پرداخته نمی‌شود و اگر هم پرداخته شده کمتر در ماه‌رمضان سراغ آنها رفتیم. محویت برنامه هیوا خانواده است و اولویت ما خانم‌ها هستند. سعی کردیم فقط به مسائل همیشگی فرزندآوری نپردازیم. بنابراین ابتدا باید سراغ ازدواج، ازواج آسان، آشنایی خانواده‌ها و تصمیم‌گیری برای بچه‌دار شدن می‌رفتیم.

🗣️ **یکی از اتفاقات خوبی که در این برنامه رخ داده، این است که برنامه از سرزمین کربلا روی آنتن می‌رود. چطور به این انتخاب رسیدید؟**

اول از همه لطف آقا امام حسین(ع) است تا یکی از برنامه‌های افطار برای اولین‌بار در کربلا پخش شود و چه بهتر از این‌که ما این معنویت را کنار این سوژه اجتماعی داشته باشیم. البته برنامه همزمان با اذان حال‌وهوای متفاوتی دارد و برای شخص خود من توفیقی بوده است. امیدواریم بتوانیم مردم را نزدیک افطار، مهمان کربلا کنیم.

🗣️ **این روزها اکثر خانواده‌ها به تک‌فرزندی گرایش دارند. آیا در برنامه در این‌باره هم می‌گویید؟**

اگر ما برای خودمان اهمیت قائل شویم که در سال‌های آینده با چه دغدغه‌هایی روبه‌رو می‌شویم، حتما برای این دغدغه‌ها فکری خواهیم کرد. بیشتر خانواده‌ها تک‌فرزند و بچه‌ها در انزوا هستند. به همین دلیل